വേദനയുടെ ആഹാരങ്ങൾ

സി.ആർ പരമേശ്വരൻ

ചോദ്യം: മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടുകൾ വേദനയിലൂടെ കടന്നുപൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന താങ്കൾ, ജീവിതത്തെ ഇപ്പോൾ എങ്ങനെയാണ് നോക്കിക്കാണുന്നത്. ജീവിതത്തെ കാണുന്നതിൽ മാറ്റമുണ്ടാക്കീട്ടുണ്ടോ?

സി.ആർ. പരമേശ്വരൻ: ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാഴ്ചപ്പാടിൽ വേദന വലിയ മാറ്റമുണ്ടാക്കുന്നു. നിങ്ങൾ നിശിതമായ യാഥാർത്ഥ്യബോധത്തിലേക്ക് ഉണർത്തപ്പെടുന്നു വേദനാനുഭവങ്ങൾ ജീവിതമെന്ന സത്യത്തോടു കൂടുതൽ അടുപ്പിക്കും. ബന്ധങ്ങളിലെ കാപട്യങ്ങൾ, പണത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും നിസ്സാരതയും- വേദന ഇതെല്ലാം നിങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കും.

ഉപാധിയറ്റ മൂല്യങ്ങളുടെ ഒരു ഭാവനാലോകത്തിലേക്കാണ് എന്നെപ്പോലുള്ളവർ ജനിച്ചുവീണത്. ബാല്യ കൗമാര യൗവനങ്ങളിൽ ഇത്തരം തീക്ഷ്ണബോധത്തെ വളർത്താനുതകുന്ന സാമൂഹ്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇത്തരം പരമമായ സങ്കല്പങ്ങളും യാഥാർത്ഥ്യവും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷങ്ങളിൽനിന്നാണ് വേദനയും രോഗവും ഉണ്ടാകുന്നത്. ഞാൻ ജീവിക്കുന്ന ഈ ലോകം നീതിയുക്തമായിരിക്കണം എന്ന പിടിവാശിയിൽനിന്ന് 'നീതി പുലരുന്ന ഒരു ലോകം ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടില്ല' എന്ന തിരിച്ചറിവിലേക്ക് ഒരു രോഗി ക്രമേണ പ്രവേശിക്കുന്നു. നിത്യരോഗിയായ ഒരാൾ ഒരു ദൂഷിതവലയത്തിലാണ്. ശാരീരികാവശത സാമ്പത്തികാവശതയിലേക്കു നയിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യസമ്മതി കുറയുന്നു. സമൂഹത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ഇടം കുറയുന്നു. നാലിലൊന്നു മനുഷ്യോർജ്ജത്തോടെ ജീവിക്കുന്ന അയാൾക്ക് ഒരു സഹോദരന്റെയും ഒരു മൂല്യത്തിന്റെയും കാവൽക്കാരനാകാൻ കഴിയില്ല. ഒരു ചൂഷിതനുവേണ്ടിയും സമരം ചെയ്യാനാവില്ല. കൊക്കിലൊതുങ്ങുന്നതുമാത്രം കൊത്തുക എന്ന അച്ചടക്കമാണ് യുക്തിരഹിതമായ ഒരു ലോകത്തിൽ ധനാത്മകമായി ജീവിക്കാൻ ഉതകുക എന്ന കാഴ്ചപ്പാടിലേക്ക് ഞാൻ എത്തുകയായിരുന്നു. പരിമിതമായ ഊർജ്ജം കൊണ്ട് വളരെ കുറച്ചുമാത്രമേ ലോകത്തിൽ ഇടപെടാനാകൂ. കഴിയുന്നതും പരവഞ്ചനയും ആത്മവഞ്ചനയും ഒഴിവാക്കുക, ജീവസന്ധാരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പരോപജീവിയാകാതിരിക്കുക, ഒരിക്കൽപോലും ഒരു പീഡകന്റെയും ചൂഷകന്റെയും പാളയത്തിൽ കാണപ്പെടാതിരിക്കുക, ബോധം ബാക്കിനില്ക്കുന്നിടത്തോളവും അസ്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വേദനാജനകമായ ഉൾക്കാഴ്ചകൾ മനുഷ്യരാശിയുമായി പങ്കുവെയ്ക്കുക - ഇത്രയും കൊണ്ടു തന്നെ ഒരു നിത്യരോഗിക്കുള്ള 25% മനുഷ്യോർജവും തീർന്നുപോകുന്നു.

ചോദ്യം: മാനസികമായ വേദനയാണോ ശാരീരികമായ വേദനയുടെ അടിസ്ഥാനം? രണ്ടും പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടുന്നതായി അനുഭവം പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ടോ?

സി.ആർ.പി.: ശാരീരികമായ വേദന മാനസികമായ സംഘർഷങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായാണ് എന്റെ അനുഭവം. ബാല്യകൗമാരങ്ങളിലെ ഇല്ലായ്മകൾ, ഒരു ഒന്നാംതലമുറ അഭ്യസ്തവിദ്യൻ നേരിടേണ്ട അപമതികൾ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെയും നീതിയുടെയും കാര്യത്തിലുള്ള പൂർണ്ണതാബോധത്തിലേക്കു തുറന്നിട്ട ഒരു യൗവനം, ഇതെല്ലാം യാഥാർത്ഥ്യവുമായി സംഘർഷത്തിലേർപ്പെട്ടു കഠിന രോഗമാകുകയായിരുന്നു എന്ന് തോന്നുന്നു. സർവോത്തമ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചായാലും അഭിനിവേശങ്ങൾ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന് ഇണങ്ങുന്നതല്ലെങ്കിൽ രോഗമായിതീരും. ഉദാത്ത ലക്ഷ്യങ്ങൾപോലും ഉൽക്കടാവേശമായാൽ രോഗകാരണമാകും 'അഷ്ടാംഗഹൃദയം' ആരംഭിക്കുന്ന

'രാഗാദിരോഗാൻ സദദാനുഷക്താ-
നശേഷകായപ്രസൃതാനശേഷാൻ
ഔത്സ്യക്യ മോഹാരതിദാൻജഘാന
യോപൂർവ്വവൈദ്യായ നമോസ്തുതസ്മൈ'

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ രാഗങ്ങളെല്ലാം എങ്ങനെ രോഗങ്ങളായി തീരുന്നു എന്ന് വിശദീകരിക്കുന്നു. എന്നാൽ എന്തു പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടായാലും യുവത്വം സ്വപ്നം കാണുന്നതു നിർത്തുകയില്ല. കാരണം ഈ സ്വപ്നങ്ങളാണു സാമൂഹ്യപരിണാമങ്ങളാകുന്നത്.

ചോദ്യം: മനുഷ്യനുണ്ടാക്കിയ സാമൂഹ്യസ്ഥാപനങ്ങൾ വ്യക്തിയുടെ വേദന ശമിപ്പിക്കാൻ പര്യാപ്തമാണോ?

സി.ആർ.പി.: മനുഷ്യനുണ്ടാക്കുന്ന സാമൂഹ്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേദനയുണ്ടാക്കുന്നതോടൊപ്പം വേദന ശമിപ്പിക്കുവാനുള്ള ധർമ്മവും ഉണ്ട്. സമൂഹത്തിൽ ശരിയായി നിവേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരാൾക്ക് രോഗം വരാൻ പ്രയാസമാണ്. സമൂഹം തന്നെ സംഘർഷഭരിതമാണെങ്കിൽ അതിൽ സുസ്ഥിതി എന്നത് ഒരാൾക്കുമില്ല. ശങ്കയും ഭീതിയും ആകാംക്ഷയും ഹിംസയും യുക്തിയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കും പുറത്തുനിന്നു വ്യക്തിയിലേക്കും സഞ്ചരിക്കുന്നു. മനുഷ്യനുണ്ടാക്കിയ സാമൂഹ്യസ്ഥാപനങ്ങൾ മിക്കവാറും അധികാരസ്ഥാപനങ്ങളാണ്. അവയുടെ അധികാര ബലതന്ത്രം അറിയാതെ ആർക്കും അധികകാലം തുടരാനാവില്ല. അടുത്തിടെ ശ്രീ പോൾ തേലക്കാട്ട് ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ലേഖനത്തിൽ കുഴപ്പം ശ്വാസത്തിനൊ ശ്വാസകോശത്തിനൊ എന്ന ചർച്ചചെയ്തിരുന്നു. ശ്വാസമാണ് (സാമൂഹികാന്തരീക്ഷം) നിങ്ങളെ രോഗഗ്രസ്തനാക്കുന്നത്. അതേ സമൂഹത്തിനുതന്നെ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ മുറിവുണ്ടാക്കാനും ചികിത്സിക്കാനും വേദന ശമിപ്പിക്കാനുമുള്ള കടമ ഉണ്ട്. വികസിത രാജ്യങ്ങളിൽ ഉള്ളതുപോലുള്ള സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ഇന്ത്യയെപ്പോലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ സാന്ത്വനം നല്കുന്ന പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടലുകൾ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

ചോദ്യം: വേദന ശമിപ്പിക്കുന്നതിൽ താങ്കളുടെ ദൈവത്തിന്റെ പങ്കെന്താണ്?

സി.ആർ.പി.: ദൈവത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്കു തീരെ വ്യക്തത ഇല്ല. വ്യക്തത ആവശ്യമാണെന്നും

തോന്നിയിട്ടില്ല. ഭക്തർ അനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ വ്യയം ചെയ്യുന്ന ഊർജം ഞാൻ സത്യത്തോടു കഴിവതും അടുത്തുനില്ക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നു. രോഗത്തിന്റെ വേളയിൽ മതമോ ദൈവമോ വളരെ കുറച്ചേ എന്നോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നിട്ടുള്ളു. അനുഷ്ഠാനമതം ഇടപെട്ട അപൂർവ്വം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഒരു നാടകനടനെ എന്നപോലെ എന്നെ സ്വയം കണ്ടു ചിരിവന്നിട്ടേ ഉള്ളു. കാരണം ബാല്യത്തിൽ അമിതമായി വെട്ടപ്പെട്ടതുമൂലമാകാം ഹിന്ദുമതാനുഷ്ഠാനുങ്ങളോടും ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളോടും എനിക്ക് എന്നും അരുചിയായിരുന്നു. മതം ആത്മാവില്ലാത്ത ലോകത്തിന്റെ ആത്മാവാണ്..., മതം മനുഷ്യനെ മയക്കുന്ന കറുപ്പാണ് എന്ന മാർക്സിന്റെ സമഗ്രദർശനം യൗവനാരംഭത്തിൽ തന്നെ എനിക്കു ഹൃദിസ്ഥമായിരുന്നു. ലോകം ഇനിയും യുക്തിസഹമല്ലാത്തതിനാൽ മതവും ദൈവവും ആത്മാവില്ലാത്ത ലോകത്തിന്റെ ആത്മാവായി തുടരും. യുക്തിസഹമല്ലാത്ത ഒരു ലോകത്തിന്റ സമതുലനാവസ്ഥ ലഭിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ഒരു ലഹരി ആവശ്യമാണ്. കലുഷലോകത്തിൽ തങ്ങളുടെ സ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കാൻ ഗാന്ധിജിയെയും നാരായണ ഗുരുവിനെപോലുള്ളവരും ഈ കറുപ്പ് ശീലിച്ചിരുന്നു. നിസ്വയെങ്കിലും ബുദ്ധിമതിയായിരുന്ന എന്റെ അമ്മയ്ക്കു രണ്ടു മൂന്ന് ഗ്രാമദൈവങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധം രക്തബന്ധംപോലെ ഗാഢമായിരുന്നു. ദൈവമാവശ്യമില്ലാത്ത ഒരു ആദർശലോകം സമീപകാലത്തൊന്നും സംഭവിക്കാനിടയില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഒരു ദൈവമുണ്ടാകുന്നതാണ് നല്ലത്. ഭൂഗോളത്തിനുള്ള സാങ്കല്പിക അച്ചുതണ്ടുപോലെ എത്രയെത്ര ശാസ്ത്രീയഗണനങ്ങൾക്കാണ് ഈ സങ്കല്പം ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നത്!

എന്റെ കാര്യത്തിൽ കൗമാരത്തിലും യൗവനത്തിലുമുണ്ടായ വേദനകളും അപമതികളും ദൈവമുണ്ടെന്ന് തെളിയിക്കാതെ അന്തമില്ലാതെ നീണ്ടു. നളിനി ജമീല പറഞ്ഞതുപോലെ അത്യാവശ്യങ്ങളിൽ ദൈവം വിളികേട്ടില്ല. ഉദാഹരണത്തിന് 24X7X52 എന്ന കണക്കിലെടുത്താൽ എന്റെ ജീവിതത്തിലെ അഞ്ചുകൊല്ലമെങ്കിലും കവർന്നെടുത്തിട്ടുള്ള ഒരു തലവേദനയുണ്ടായിരുന്നു, മുഖ്യരോഗങ്ങളോടൊപ്പം. ഒന്നും ചെയ്യാനനുവദിക്കാത്ത വരണ്ട ഒരു വേദനാകാലം. അത് ജീവിതവുമല്ല, മരണവുമല്ല. ഇതൊക്കെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ദൈവം ഇത്ര ബധിരനാകാൻ വയ്യ, പതുക്കെയാകാൻ വയ്യ. ദൈവത്തെ ഞാനറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതു മനുഷ്യരിലൂടെയാണ്. അടിയുറച്ച ക്രൈസ്തവമതവിശ്വാസം ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു സഹപ്രവർത്തകനിൽനിന്ന് ഒരിക്കൽ എനിക്ക് വലിയൊരു സഹായം ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. താനേ ഉണ്ടായ പ്രതികരണമെന്ന നിലയിൽ എനിക്കു പറയാൻ കഴിഞ്ഞത് “If Gos wants to console a tortured soul He does it with human hands”എന്നാണ്. തീവ്രവേദനയിൽ എന്നൊടൊപ്പം നിസ്സഹായതയോടെ ഇരുന്നിട്ടുള്ള അമ്മ, ബോധത്തിലേക്കു വീഴുമ്പോഴൊക്കെ ആശുപത്രികിടയ്ക്കക്കരികിൽ ഉറക്കമിളച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ട ഭാര്യ, എന്റെ ഏറ്റവും മോശം കാലങ്ങളിൽ സ്വതവേ ബോറനായ എന്നെ വിശിഷ്ടാതിഥിയായി ദിവസങ്ങളോളം ഉപചരിച്ചിട്ടുള്ള കെ.ജി. ശങ്കരപ്പിള്ളയും ലക്ഷ്മിയും, ഡോ. എം.ആർ. ഗോവിന്ദനുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് കെ.ജി.എസ്സും നീലനും കൊണ്ടുവന്ന ഒരു വേദനാസംഹാരി, ജീവസന്ധാരണോപാധിയായ ജോലി നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാൻ ഞാൻ അറിയാതെതന്നെ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു ഒരു മേലാധികാരി ഇങ്ങനെയൊക്കെയാണ് എന്റെ ദൈവാനുഭവങ്ങൾ. അതുപോലെ ജീവിതത്തിലെ കുറെ കൊല്ലങ്ങളിൽ അനാഥത്വം തോന്നാതെ കാത്തത് സുന്ദരനും രാജശേഖരനുമാണ്. കോടീശ്വരനായ രാജഖേശരൻ എന്നെ ശുശ്രൂഷിക്കാൻ മാത്രം മൂന്നാറിൽ എന്നോടൊപ്പം ആറു മാസം കഴിഞ്ഞു. പിന്നെ ബന്ധുക്കളുടെയും സുഹൃത്തുക്കളുടെയും വിലക്കുകൾ പരിഗണിക്കാതെ അമൃതാനന്ദമയിയുടെ ശിഷ്യനായി. ഇന്ന് അമേരിക്കയിലെ ശാഖയുടെ തലവനായ ദയാമൃതാനന്ദ.

ചോദ്യം: വേദനയിൽ, ആത്മീയാന്വേഷണങ്ങൾ ആശ്വാസമായിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ ഏതൊക്കെ വഴികളിലൂടെയാണ് താങ്കൾ സഞ്ചരിച്ചിട്ടുള്ളത്?

സി.ആർ.പി.: വേദനയിൽ എന്റെ ആത്മീയാന്വേഷണങ്ങൾ പരിമിതമായിരുന്നു. മൂല്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ‘വിടില്ല ഞാനീ രശ്മികളെ’ എന്ന മട്ടിലുള്ള സ്ഥൈര്യത്തിനുള്ള ശ്രമം തീർച്ചയായുമുണ്ടായിരുന്നു. വായനകൾ ഈ മനോഭാവത്തെ ബലപ്പെടുത്തുവാനുള്ളതായിരുന്നു. ആദ്യകാല മാർക്സിയൻ വായനകൾ എന്തിനെയും മാറുന്ന കാലത്തിന്റെയും സമൂഹത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ കാണാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നു. മാവോവിന്റെ ആർജവവും ലാളിത്യവും ചിന്തയെയും ഗദ്യശൈലിയെയും സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു. ഭഗവദ്ഗീതയിലെ കവിത സ്വയം ഒരു മഹത്വബോധം തോന്നിപ്പിച്ചു. കാസാൻ സാക്കിന്റെ നോവലുകൾ പ്രത്യേകിച്ച് സെന്റ് ഫ്രാൻസിസ് ഇച്ഛാശക്തിയെ പ്രബലമാക്കി. രോഗത്തിന്റെ ഉച്ചാവസ്ഥയിൽ ഒരു ബൈബിളും ഒരു ക്രിസ്തുചിത്രവും എന്നൊടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോഴതെല്ലാം എവിടെ പോയോ ആവോ. ഇത്തരം ഒരു ഭൂമികയിൽ ധാരാളം വായനകൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ അനുഭവങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടു വന്ന പഴഞ്ചൊല്ലുകളും സുഭാഷിതങ്ങളും പണ്ടേ ഇഷ്ടമാണ്. ഇന്നും.

ചോദ്യം: വേദനിക്കുന്ന ഒരു സഹജീവിയോടുള്ള താങ്കളുടെ ഭാവമെന്താണ്? അന്യന്റെ വേദന സ്വന്തം വേദനയായി എപ്പോഴെങ്കിലും തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? അന്യന്റെ വേദനയകറ്റാൻ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണമെന്ന് തോന്നിയിട്ടുണ്ടോ?

സി.ആർ.പി.: വേദനിക്കുന്ന ഒരു സഹജീവിയോട് ഒരു എമ്പതി തോന്നാമെന്നല്ലാതെ അന്യന്റെ വേദന സ്വന്തം വേദനയായി എടുക്കത്തക്ക ശാരീരിക ബലം ഏതു രോഗിക്കുണ്ടാകും? വേദന ഒരാളെ വിമലീകരിക്കുന്ന എന്നു പറയുന്നതിൽ കുറെ കാല്പനികത ഉണ്ട്. വേദന മുൻപു പറഞ്ഞതുപോലെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളോട് അടുപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്യുക. വേദനയനുഭവിക്കുന്ന ആൾതന്നെ ലോകത്തിനു മുന്നിൽ കാരുണ്യം കാത്തുകിടക്കുന്ന ഭിക്ഷക്കാരനാണ്. അയാൾ എങ്ങനെ മറ്റുള്ളവർക്കു ഭിക്ഷ കൊടുക്കും. ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനത്തിനു ശാരീരികവും ആത്മീയവുമായ ഊർജം ധാരാളം വേണം.

ഭാനുമതി ടീച്ചറെയും ഡോ. സുരേഷിനെയും ഡോ. ദിവാകരനെയും പോലെ. വേദനയനുഭവിക്കുന്ന ഒരാളിൽ അത് ബാക്കിനില്ക്കുന്നുണ്ടാവുമോ എന്ന് സംശയമാണ്. ജീവിതത്തിലെ കുറെ കൊല്ലങ്ങളിലെങ്കിലും ഞാൻ ധാരാളം ശുദ്ധതയുള്ള ഒരാളായിരുന്നു. അയാൾ ഇന്നുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. തന്നെയുമല്ല, രോഗബാധിതനായതിനുശേഷം ഞാൻ എന്റെ ലോകത്തെ വളരെ ചുരുക്കിയിരിക്കുന്നു. ഈ സങ്കുചിതത്വം അന്യന്റെ വേദനകളെ, ലോകത്തിലെ അനീതികളെ കാണാതിരിക്കുന്നതിൽ സഹായകമാകുന്നുണ്ട്.

• • • • • • • • • • • • •